

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 19 september 2022

Onderwerp: Naar een toekomstbestendige Randstedelijke Rekenkamer

Bijlagen:

- **Ontwerpbesluit**

Inleiding

Het bestuur van de Randstedelijke Rekenkamer en de subcommissie uit de Programmaraad ¹ hebben zich gezamenlijk gebogen over o.a. de vraag hoe voldaan kan worden aan een toenemende vraag vanuit de provincies naar meer provincie specifieke (verzoek)onderzoeken, die ook nog complexer van aard zijn en welke organisatorische en financiële consequenties daaraan verbonden zouden moeten worden.

Achtereenvolgens komen in deze Statenvoordracht de volgende paragrafen aan de orde:

- Profiel van de Randstedelijke Rekenkamer
- Recente ontwikkelingen en besluiten over de Randstedelijke Rekenkamer
- Toenemende vraag naar (verzoek)onderzoeken die ook complexer zijn
- Naar een toekomstbestendige Rekenkamer
- Ontwikkelingen in de formatie
- Verhoging financiële bijdrage aan de Rekenkamer
- Advies van de subcommissie

¹ De subcommissie bestaat uit de leden mevrouw A. Stepanyan (Zuid-Holland), mevrouw T. van Wijnen (Noord-Holland), de heer B. de Brey (Utrecht) en de heer N. Beenen (Flevoland).

Profiel van de Randstedelijke Rekenkamer

Met de invoering van het dualisme is bepaald dat de controlerende en kaderstellende rol van Provinciale Staten versterkt moest worden. Eén van de instrumenten die daartoe in het leven is geroepen is de onafhankelijke rekenkamer. De provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland spraken zich uit voor één gezamenlijke rekenkamer en hebben in 2005, door het aangaan van een gemeenschappelijke regeling de Randstedelijke Rekenkamer opgericht.

De Randstedelijke Rekenkamer onderzoekt de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. De Rekenkamer gaat na of de provincies de afgesproken doelen realiseren, of zij dat doen binnen het afgesproken budget én of zij handelen volgens de regels. De Randstedelijke Rekenkamer zet zich in voor transparante, betrouwbare en lerende Randstadprovincies. De kernwaarden van de Randstedelijke Rekenkamer zijn onafhankelijk, omgevingsbewust, zorgvuldig, kritisch en toegankelijk.

Recente ontwikkelingen en besluiten over de Randstedelijke Rekenkamer

Uit de in 2019 uitgevoerde evaluatie ² over de Randstedelijke Rekenkamer bleek dat het draagvlak voor de Randstedelijke Rekenkamer is toegenomen. De Rekenkamer opereert met gezag en krijgt hiervoor respect vanuit Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in de vier provincies. De Rekenkamer vult haar rol met betrekking tot het uitvoeren van onafhankelijk en kwalitatief hoogwaardig onderzoek goed in. De onderbouwing van de conclusies en adviezen is uitstekend en de kwaliteit van de rapportages staat niet ter discussie. Een goed voorbeeld hiervan is het winnen van *De Goudvink 2021* voor het beste Rekenkamerrapport over het onderzoek naar de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco.

De governance van de Rekenkamer is door middel van het besluit van de vier provincies over het voorzetten van bestuurders/directeursmodel (maart 2022) inmiddels goed geregeld. Daarnaast heeft u in oktober 2020 de bestuurder/directeur herbenoemd. Een voordracht over de herbenoeming van de plaatsvervangend bestuurder heeft u inmiddels separaat ontvangen.

Toenemende vraag naar (verzoek)onderzoeken die ook complexer zijn

Het bestuur van de Rekenkamer constateert dat er een toenemende taakverzwaring bij de provincies valt waar te nemen. De provincies opereren steeds meer in complexe beleidsdossier in een netwerk omgeving. Het opereren in complexere beleidsdossiers heeft tot gevolg dat er ook hogere eisen gesteld worden aan het werk van de Rekenkamer. Daarnaast is er vanuit de provincies een toenemende vraag naar onderzoeken. Het betreft zowel provincie vergelijkende onderzoeken als provincie specifieke (maatwerk) onderzoeken op verzoek van PS. In de huidige Statenperiode (2019-2023) zijn 6 verzoekonderzoeken uitgevoerd (of zijn nog in uitvoering). In de vorige periode 2015-2019 zijn 2 verzoekonderzoeken uitgevoerd. Voor de uitvoering van alle onderzoeken, heeft de Rekenkamer nu de beschikking over drie onderzoeksteams (9 fte). De

² Evaluatie uitgevoerd door I&O research (28 januari 2019).

Rekenkamer heeft een beperkt budget om zo nodig externe specialistische deskundigheid in te huren bij een onderzoek. Om aan de toenemende onderzoeksvraag te voldoen, heeft de Rekenkamer de afgelopen periode ook externe capaciteit ingehuurd voor een geheel onderzoek. Dat is een relatief dure oplossing³ en heeft als nadeel dat er minder eigen kennis bij de Rekenkamer wordt opgebouwd.

Naar een toekomstbestendige Rekenkamer

Om aan de toenemende vraag naar provincie specifieke onderzoeken te kunnen voldoen en om het hoofd te kunnen bieden aan de uitvoering van meer complexe onderzoeken, heeft het bestuur van de Rekenkamer op 21 april en 7 juli 2022 overleg gevoerd met de subcommissie uit de Programmaraad. De subcommissie heeft als taak⁴ “(...) een gecoördineerde discussie te voeren over algemene bestuurlijke en financiële aangelegenheden en een gecoördineerde besluitvorming daarover te bevorderen indien daar aanleiding toe is.” Naar aanleiding van deze gesprekken is de gezamenlijke wens uitgesproken om de Rekenkamer meer toekomstbestendig te maken en een investering te doen in vooral het aantal projectleiders/onderzoekers bij de Rekenkamer.

Ontwikkelingen formatie

Om de hierboven geschetste ontwikkelingen binnen de Rekenkamer te realiseren, wordt voorgesteld de formatie met 2,7 fte uit te breiden. In de linker tabel is de huidige formatie (2022: 11,3 fte) van de Rekenkamer opgenomen. In de rechter tabel is de voorgestelde formatie (2023: 14,0 fte) opgenomen.

³ Een gemiddeld uur van de Rekenkamer kost € 88 (ex. BTW) tegenover € 100 tot € 150 (ex. BTW) voor inhuur.

⁴ Artikel 3, lid 3 verordening Programmaraad.

Functie	Fte
Bestuurder/directeur	1,0
Plv. bestuurder	0,1
<i>Subtotaal</i>	<i>1,1</i>
<u>Onderzoekers</u>	
▪ Projectleider	1,0
▪ Projectleiders	2,0
▪ Onderzoekers	6,0
<i>Subtotaal</i>	<i>9,0</i>
Ondersteuning	0,6
	0,6
<i>Subtotaal</i>	<i>1,2</i>
Totaal	11,3

Functie	Fte
Bestuurder/directeur	1,0
Plv. bestuurder	0,2
<i>Subtotaal</i>	<i>1,2</i>
<u>Onderzoekers</u>	
▪ Projectleider	1,0
▪ Projectleiders	2,0
▪ Onderzoekers/ projectleiders	3,0
▪ Onderzoekers	3,0
▪ Onderzoekers	2,4
<i>Subtotaal</i>	<i>11,4</i>
Ondersteuning	0,8
	0,6
<i>Subtotaal</i>	<i>1,4</i>
Totaal	14,0

Toelichting op de tabellen

De uitbreiding van de formatie wordt vooral gerealiseerd bij de onderzoekers (van 9,0 fte naar 11,4 fte). Met deze uitbreiding kan een vierde onderzoeksteam gevormd worden waarmee de provincies nog beter bediend kunnen worden. Daarnaast is bij de onderzoekers meer differentiatie aangebracht in de functieschalen. De onderzoeksteams kunnen hiermee gevarieerder worden samengesteld, e.e.a. afhankelijk van de complexiteit van de onderzoeksvraag. Daarnaast wordt door de differentiatie in de functieschalen meer carrière perspectief geboden aan de onderzoekers.

De toename van 0,1 fte bij de plaatsvervangend bestuurder is het feitelijk effecturen van een aanbeveling uit de evaluatie uit 2019.

Tot slot wordt aan de ondersteuning 0,2 fte toegevoegd. Deze uitbreiding wordt vooral ingezet om uitvoerende directeurs taken zoals financiën en personeel uit te kunnen voeren. Deze taken zijn nu nog belegd bij de bestuurder/directeur en één van de projectleiders. Door deze taken bij de ondersteuning onder te brengen, kan de onderzoekscapaciteit optimaler ingezet worden.

Verhoging van de financiële bijdrage aan de Rekenkamer

De hierboven geschetste formatieve uitbreiding, heeft invloed op de hoogte van de bijdrage van de vier provincies aan de Randstedelijke Rekenkamer. De kosten van de (structurele) uitbreiding van 2,7 fte bedragen € 250.000 per jaar inclusief BTW. In de gemeenschappelijke regeling (artikel 20) is vastgelegd hoe de Rekenkamer wordt gefinancierd en hoe de kosten worden verdeeld over de vier provincies. De verhoging van de bijdrage per provincie dienen structureel verwerkt te worden in de provinciale begrotingen.

De verdeling van de € 250.000 over de vier provincies is als volgt:

Provincie	Aandeel	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal incl. BTW	Raming netto bijdragen ⁵
▪ Flevoland	11,37 %	14.208	31.250	45.458	37.935
▪ Noord-Holland	29,17 %	36.468	31.250	67.717	56.511
▪ Utrecht	23,67 %	29.593	31.250	60.843	50.773
▪ Zuid-Holland	35,79 %	44.732	31.250	75.982	63.407
Totaal	100,00 %	125.000	125.000	250.000	208.626

Advies van de subcommissie

Wij adviseren de vier Provinciale Staten in te stemmen met de formatieve uitbreiding en de daarbij behorende verhoging van de financiële bijdrage per provincie. Wij zijn van mening dat de financiële consequenties per provincie relatief beperkt zijn. Met de uitbreiding wordt de Rekenkamer nog robuuster dan zij nu al is. Wij verwachten dat na realisatie van de uitbreiding, de Randstedelijke Rekenkamer beter in staat is om complexe onderzoeken uit te kunnen voeren en dat ook voldaan kan worden aan de wens om meer provincie specifieke onderzoeken uit te voeren.

⁵ De door de Rekenkamer betaalde BTW kan worden gecompenseerd via het BTW compensatiefonds. Eén maal per jaar verstrekt de Rekenkamer aan de vier provincies een overzicht van betaalde BTW zodat de afzonderlijke provincies e.e.a. in rekening kunnen brengen bij het BTW compensatiefonds.

Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het ontwerpbesluit. Een gelijkkluidend ontwerpbesluit wordt aan de Provinciale Staten van Noord-Holland, Utrecht en Flevoland voorgelegd.

Subcommissie uit de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

- Mevrouw T. van Wijnen, Noord-Holland
- Mevrouw A. Stepanyan, Zuid-Holland (de heer W. Minderhout, plv.)
- De heer B. de Brey, Utrecht
- De heer N. Beenen, Flevoland

Ontwerpbesluit

Nr. 50-2022

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen de voordracht van de subcommissie uit de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;

- Gelet op artikel 79j van de Provinciewet;
- Gelet op artikel 3, lid 3 van de Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;;

besluiten:

1. In te stemmen met een structurele verhoging van de jaarlijkse financiële bijdrage aan de Randstedelijke Rekenkamer van € 250.000 inclusief BTW en deze per provincie te verdelen als volgt:
 - a. Flevoland € 45.458
 - b. Noord-Holland € 67.717
 - c. Utrecht € 60.843
 - d. Zuid-Holland € 75.982
2. De Randstedelijke Rekenkamer te verzoeken het besluit genomen onder 1. te verwerken in de begroting 2023.

Haarlem, 10 oktober 2022

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,